

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2011-4-125
Karar Sayısı : 11-44/996-342
Karar Tarihi : 03.08.2011

(Önaraştırma)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,
Reşit GÜRPINAR, Prof. Dr. Metin TOPRAK

10 **B. RAPORTÖRLER** : Hilal YILMAZ, Gülçin DERE

C. BAŞVURAN : Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : Arkas Holding A.Ş.
Liman Cad. Arkas Binası No:38 35230 Alsancak/İzmir

E. DOSYA KONUSU: Gemi acenteliği yapan Arkas Grubu şirketleri tarafından diğer teşebbüslerin ticari faaliyetlerinin zorlaştırıldığı iddiası.

20 **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** İlgili dilekçede özetle, başvuru sahibinin genel müdürlüğünü yaptığı şirketin 1998 yılından itibaren uluslararası deniz konteyner taşımacılığı yapan "forwarder" (ara taşıyıcı) bir firma olarak faaliyet gösterdiği; hizmetlerini gemi acentelerinden aldıkları navlun ve diğer fiyatlara bağlı olarak sürdürdükleri; konteyner ticari yük taşımacılığı konusunda özellikle Arkas Holding A.Ş. (Arkas)'nin bünyesindeki gemi acentelerinden kaynaklı haksız rekabete maruz kaldıkları; gemi acentelerinin fiyat ve hizmet politikalarının özellikle "forwarder" firmalara karşı müşterilerine hizmet vermelerini engelleyecek tarzda geliştiği; navlun ve hizmet amacı ile başvuruda bulduklarında müşterinin kimliğini öğrenmeye yönelik baskı yapıldığı; mevcut müşterilerinin yavaş yavaş gemi acentelerinin eline geçtiği ve bu sebeple zarara uğradıkları iddia edilerek, konunun 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun kapsamında incelenmesi talep edilmiştir.

30 **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 20.4.2011 tarih ve 3026 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 25.04.2011 tarih ve 2011-4-125/İİ-11-174.MA sayılı İlk İnceleme Raporu, 04.05.2011 tarih ve 11-28 sayılı Kurul toplantısında görüşülmüş ve soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, 4054 sayılı Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.

İlgili karar uyarınca düzenlenen 19.07.2011 tarih ve 2011-4-125/ÖA-11-171.HY sayılı Önaraştırma Raporu 20.07.2011 tarih ve REK.0.08.00.00-110.02.02/332 sayılı Başkanlık Önergesi ile 11-44 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; Arkas hakkında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı görüşüne yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

40 İlgili dilekçede, başvuru sahibinin genel müdürlüğünü yaptığı şirketin uluslararası deniz konteyner taşımacılığı alanında forwarder (ara taşıyıcı) olarak hizmet sunduğu, konteyner ticari yük taşımacılığı konusunda gemi acentelerinden kaynaklı haksız rekabet dolayısıyla mağdur oldukları, mevcut müşterilerinin yavaş yavaş gemi acentelerinin eline geçtiği, özellikle Arkas bünyesinde faaliyet gösteren MSC Gemi Acenteliği A.Ş. (MSC) isimli gemi

11-44/996-342

acentesi tarafından bir müşterilerine (...) ait işin -doğrudan iletişime geçilmek suretiyle- tamamen ellerinden alındığı ve halen Arkas grubu tarafından yürütüldüğü, bu sebeple zarara uğradıkları iddia edilmiştir.

50 Malların bir noktadan diğer bir noktaya taşınmasını sağlayan karayolu, demiryolu, havayoluyla bir veya bir kaçını kombine olarak kullanan, yükün depolanması, gümrükleme, paketleme, dağıtım gibi işlemleri yapan ve bunların organizasyonunu gerçekleştiren şirketlere "freight forwarder" denilmektedir. "Freight forwarder"lar kendi taşıma aracı olmadan bu taşımayı organize etmeleriyle taşıyıcı nakliye şirketlerinden ayrılmaktadırlar. Bu şirketlerin en önemli özellikleri "multi-modal" denilen çoklu taşıma seçeneklerini yapabilen organizatör firma olmalarıdır. Ara taşıyıcılar nakliye organizatörü gibi çalıştıkları için acenteler arası taşıma organizasyonu ve servis alışverişi önem taşımaktadır. Forwarderler taşıyıcılardan aldıkları bütün servisleri değerlendirip, birden fazla taşıma şeklini kullanıyorlarsa birbirine kombine ederek müşterilerine bir paket halinde aktarırlar. Ayrıca, kendi aralarında uyguladıkları tarifeler ve ithalatçı ve ihracatçıya sundukları cazip alternatifler için armatörler ve/veya havayolu kargo şirketleri ile özel 60 kontratlar yapabilirler. Bu kontratlar sayesinde piyasaya daha rekabet edebilir bir hizmet sunabilirler. Ancak bunun karşılığında taşıyıcılarla anlaştıkları kotaları anlaşılan zaman diliminde doldurmak durumundadırlar .

Dosya mevcudu bilgilere göre, başvuru sahibi önaraştırma kapsamında görevli raportörle yaptığı görüşmede, başvuru dilekçesinde belirtilen hususlara ek olarak, Arkas bünyesinde faaliyet gösteren gemi acentelerinin dünyada farklı kişi ve grupların kontrolünde olmalarına karşın Türkiye'de Arkas'ın bünyesinde faaliyet gösterdiklerini; Arkas'ın tüm nakliye firmalarını tekeline aldığını ve Türkiye'de tek başına bu firmaların temsilciliğini yaptığını; Türkiye'de istediği gibi navlun fiyatlarını değiştirdiğini belirtmiştir.

70 Başvuru sahibi ayrıca başvuru konusu ile ilgili olarak, kendi şirketlerinin bir müşterisi olan (...) firmasına ait ihracat ve ithalat yüklemelerini aralarında Arkas Holding bünyesinde faaliyet gösteren MSC isimli gemi acentesinin de bulunduğu pek çok gemi acentesi vasıtası ile taşıttıklarını, bununla birlikte bir süre sonra MSC'nin (...)ya daha düşük fiyat uyguladığını ve bu suretle müşterisini elinden almış olduğunu, böylece (...) isimli müşterinin daha önce kendi şirketi aracılığı ile taşıttığı yüklerini artık doğrudan MSC ile taşıtmakta olduğunu, dolayısıyla bunun haksız rekabet teşkil ettiğini, bu sebeple Kurumumuza başvuruda bulunduğunu ifade etmiştir.

Başvuruda genel olarak şikâyet edilen husus, ara taşıyıcıların mevcut müşterilerinin gemi acentelerinin eline geçtiği ve gemi acentelerinden kaynaklı bir haksız bir rekabet dolayısıyla mağdur oldukları yönündedir.

80 Esasen, rakiplerin anlaşarak bir başka rakibi pazar dışına itmesi yahut hâkim durumdaki teşebbüsün bu durumunu kötüye kullanarak (örneğin yıkıcı fiyat uygulayarak) diğer teşebbüsleri pazar dışına çıkarma çabası gibi haller hariç olmak üzere, teşebbüslerin daha düşük fiyat teklif ederek birbirinin müşterisini kazanma çabaları rekabet etme yollarındandır. Gerek başvuru dilekçesi, gerekse telefon görüşmesinde şikâyet edilen husus, gemi acentelerinin şikâyetçinin müşterisini elinden aldığına ilişkin olup, rekabet ihlaline ilişkin bir iddia yer almamaktadır. Dolayısıyla, Arkas bünyesinde yer alan gemi acenteleri hâkim durumda bulunsalar dahi, başvuruda yer alan iddiaların kötüye kullanma niteliğinde eylemler olmaması nedeniyle, söz konusu iddiaların 4054 sayılı Kanun kapsamında olmadığı ve bu nedenle herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı 90 kanaatine varılmıştır.

11-44/996-342

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikâyetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.